

ZIMI - OCENA NEIZVEDLJIVOSTI PRILAGODITEV

IZHODIŠČE

Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. [94/10](#), [50/14](#), [32/17](#), [95/24](#) in [112/25](#); v nadaljevanju: ZIMI) v 9. členu nalaga lastnikom objektov ali dela objektov v javni rabi oziroma upravljavcem stvarnega premoženja države ali samoupravne lokalne skupnosti **obveznost prilagoditve objektov z gradbenimi deli ter tehničnimi napravami, zvočnimi in svetlobnimi znaki, pisnimi informacijami in drugimi ustreznimi tehničnimi prilagoditvami vsaj tako, da so invalidom dostopne vse storitve, ki se izvajajo v objektu in do njih invalidi dostopajo znotraj objekta v javni rabi.**

Prilagoditve se izvedejo tako, da se zagotavljajo parkirna mesta za invalide, dostop do objekta, vstop, vertikalne in horizontalne povezave, sanitarije za invalide, elementi, ki slepim in slabovidnim omogočajo varno uporabo, ter vsaj ena točka ali prostor, v katerem se s tehnologijo zagotavlja nemotena komunikacija za gluhe in naglušne osebe.

Prilagoditve obstoječih objektov v javni rabi in zunanjih ureditev se mora v čim večji meri izvesti v skladu predpisi s področja graditve, ki določajo univerzalno dostopnost.

Prilagoditev je treba izvesti **v celoti ali delno, razen** v izjemnih primerih:

- če je njihova izvedba tehnično neizvedljiva,
- če bi njihova izvedba povzročila poslabšanje bistvenih ali drugih zahtev objekta (mehanska odpornost in stabilnost, varnost pri uporabi, ter druge zahteve po 25. členu Gradbenega zakona),
- če njihova izvedba pomeni nesorazmerno breme. (Pri presoji, ali ukrep pomeni nesorazmerno breme, se upoštevajo zlasti velikost in viri javnega ali zasebnega subjekta, njegova narava, ocenjeni stroški, mogoče koristi od boljšega dostopa za invalide ter zgodovinske, kulturne, umetniške in arhitekturne vrednosti premičnin oziroma nepremičnin. Dosedanje število obiskovalcev invalidov ni utemeljen razlog za neizpolnjevanje zahteve dostopnosti.)

Gradbeni zakon v 25. členu ločeno določa kot izjemo za odstopanje od bistvene zahteve univerzalne graditve in uporabe objektov tudi:

- če v objektih, varovanih na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine, to izhaja iz mnenja ali pogojev pristojnega mnenjedajalca za področje kulturne dediščine.

ZIMI zavezancem za odpravo ovir, ki ni izvedljiva zaradi enega od teh utemeljenih razlogov, nalaga dolžnost, da najkasneje do 13. 7. 2026 pripravijo oceno ter jo trajno hranijo.

Navedene izjeme so na ta način v večini primerov utemeljene le za objekte zgrajene pred letom 2010, ko je v veljavo stopil ZIMI.

OPOZORILO

Ocena se nanaša na posamezne identificirane prilagoditve v prostoru, ki zaradi utemeljenih razlogov

niso bile izvedene. Pri odločitvi, ali je možna prilagoditev objekta v celoti ali le delno, ne gre za samovoljno odločitev zavezanca. Če ni nobenih omejitev (tehnična neizvedljivost, nesorazmerno breme, bistvene in druge zahteve objekta), se mora objekt prilagoditi v celoti. V nekaterih primerih pa bo zaradi navedenih razlogov mogoča le izvedba nekaterih prilagoditev, drugih pa ne – takrat govorimo o delni prilagoditvi objekta. Na primer, neizvedljivost umestitve klančine na vhod zaradi varstva kulturne dediščine ne pomeni, da ni potrebno ali mogoče izvesti vseh drugih potrebnih prilagoditev objekta za vsako izmed skupin invalidnosti.

Če se okoliščine, na podlagi katerih je bila izkazana neizvedljivost prilagoditve objekta, spremenijo, je treba oceno posodobiti ter prilagoditve izvesti v obsegu, ki ga dopuščajo nove okoliščine.

Ker ZIMI prepoveduje diskriminacijo pri dostopu do blaga in storitev, hkrati pa ukrepe za odpravljanje ovir pri zagotavljanju dostopnosti opredeljuje širše kot zgolj z odstranjevanjem grajenih ovir v objektih, je nujno zavedanje, da je v primerih, ko grajene dostopnosti ni mogoče zagotoviti, še vedno treba izkoristiti vse razpoložljive možnosti za zagotovitev dostopa do blaga in storitev za vse brez diskriminacije.

Zato je potreben tehten premislek tudi o tem, kako je mogoče kljub neizvedbi določenih prilagoditev objekta, kjer so blago in storitve na voljo javnosti, te zagotoviti na drug, enakovreden način, npr. z organizacijskimi ukrepi ali pa z zagotovitvijo primerne podpore s strani druge osebe.

Vzorec tovrstne ocene je usklajen z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ), Ministrstvom za naravne vire in prostor (MNVP), ter Gradbeno in geodetsko inšpekcijo, ki je pristojna za nadzor nad izvajanjem prilagoditev po ZIMI.

ZIMI- OCENA NEIZVEDLJIVOSTI PRILAGODITEV

NEIZVEDENI UKREPI PRILAGODITEV V PROSTORU	
1.	<p>Identificirana neizvedljiva prilagoditev:</p>
	<p>Fotografije neizvedene prilagoditve:</p>
	<p>Razlog za neizvedljivost ukrepa prilagoditve:</p> <p>☐ Tehnična neizvedljivost <i>(Obvezno dokazilo: mnenje pooblaščenega arhitekta ali inženirja gradbeništva)</i></p> <p>☐ Poslabšanje bistvenih ali drugih zahtev objekta <i>(Obvezno dokazilo: mnenje pooblaščenega arhitekta ali inženirja gradbeništva)</i></p> <p>☐ Nesorazmerno breme <i>(Obvezno dokazilo: <u>Predračun ali druga ocena stroškov izvedbe prilagoditve oz. odprave ovire, skladen s pisno utemeljitevijo</u>, ki vključuje zlasti vire javnega ali zasebnega subjekta, njegovo naravo, mogoče koristi od boljšega dostopa za invalide ter zgodovinsko, kulturno, umetniško in arhitekturno vrednost premičnin oziroma nepremičnin. Dosedanje število obiskovalcev invalidov ni utemeljen razlog za neizpolnjevanje zahteve dostopnosti.)</i></p> <p>☐ Varstvo kulturne dediščine <i>(Obvezno dokazilo: kulturnovarstveni pogoji pristojnega mnenjedajalca za področje kulturne dediščine (Vloga za izdajo kulturnovarstvenih pogojev dostopna na: https://www.zvkds.si/vloge).</i> <i>Pisna utemeljitev naj vključuje navedbo EID, režima in predpisa (naziv akta ter sklic na navedbo v Ur. l. RS) iz Registra nepremične kulturne dediščine (https://geohub.gov.si/ghapp/iskd), ter naj bo skladna z njihovo vsebino ter pridobljenimi kulturnovarstveni pogoji.</i></p>
	<p>Pisna utemeljitev:</p>

ZIMI- OCENA NEIZVEDLJIVOSTI PRILAGODITEV

	Dokazila za izkazovanje neizvedljivosti: <ul style="list-style-type: none">- Priloga 1...- Priloga 2...- Priloga <i>n</i>...
	Kako in do kakšne mere se zagotavlja enakovreden dostop do blaga in storitev kljub neizvedbi prilagoditve:
2.	Identificirana neizvedljiva prilagoditev:
	Fotografije neizvedene prilagoditve:
	Razlog za neizvedljivost ukrepa prilagoditve: <ul style="list-style-type: none">☐ Tehnična neizvedljivost (Obvezno dokazilo: mnenje pooblaščenega arhitekta ali inženirja gradbeništva)☐ Poslabšanje bistvenih ali drugih zahtev objekta (Obvezno dokazilo: mnenje pooblaščenega arhitekta ali inženirja gradbeništva)

ZIMI- OCENA NEIZVEDLJIVOSTI PRILAGODITEV

<p>☐ Nesorazmerno breme <i>(Obvezno dokazilo: Predračun ali druga ocena stroškov izvedbe prilagoditve oz. odprave ovire, skladen s <u>pisno utemeljitvijo</u>, ki vključuje zlasti vire javnega ali zasebnega subjekta, njegovo naravo, mogoče koristi od boljšega dostopa za invalide ter zgodovinsko, kulturno, umetniško in arhitekturno vrednost premičnin oziroma nepremičnin. Dosedanje število obiskovalcev invalidov ni utemeljen razlog za neizpolnjevanje zahteve dostopnosti.)</i></p> <p>☐ Varstvo kulturne dediščine <i>(Obvezno dokazilo: kulturnovarstveni pogoji pristojnega mnenjedajalca za področje kulturne dediščine (Vloga za izdajo kulturnovarstvenih pogojev dostopna na: https://www.zvkds.si/vloge).</i> <i>Pisna utemeljitev naj vključuje navedbo EID, režima in predpisa (naziv akta ter sklic na navedbo v Ur. l. RS) iz Registra nepremične kulturne dediščine (https://geohub.gov.si/ghapp/iskd), ter naj bo skladna z njihovo vsebino ter pridobljenimi kulturnovarstveni pogoji.</i></p>
Pisna utemeljitev:
Dokazila za izkazovanje neizvedljivosti: <ul style="list-style-type: none">– Priloga 1...– Priloga 2...– Priloga n...
Kako in do kakšne mere se zagotavlja enakovreden dostop do blaga in storitev kljub neizvedbi prilagoditve:

ZIMI- OCENA NEIZVEDLJIVOSTI PRILAGODITEV

n.	Identificirana neizvedljiva prilagoditev:
	Fotografije neizvedene prilagoditve:
	<p>Razlog za neizvedljivost ukrepa prilagoditve:</p> <p>☐ Tehnična neizvedljivost (Obvezno dokazilo: mnenje pooblaščenega arhitekta ali inženirja gradbeništva)</p> <p>☐ Poslabšanje bistvenih ali drugih zahtev objekta (Obvezno dokazilo: mnenje pooblaščenega arhitekta ali inženirja gradbeništva)</p> <p>☐ Nesorazmerno breme (Obvezno dokazilo: <u>Predračun ali druga ocena stroškov izvedbe prilagoditve oz. odprave ovire, skladen s pisno utemeljitvijo</u>, ki vključuje zlasti vire javnega ali zasebnega subjekta, njegovo naravo, mogoče koristi od boljšega dostopa za invalide ter zgodovinsko, kulturno, umetniško in arhitekturno vrednost premičnin oziroma nepremičnin. Dosedanje število obiskovalcev invalidov ni utemeljen razlog za neizpolnjevanje zahteve dostopnosti.)</p> <p>☐ Varstvo kulturne dediščine (Obvezno dokazilo: kulturnovarstveni pogoji pristojnega mnenjedajalca za področje kulturne dediščine (Vloga za izdajo kulturnovarstvenih pogojev dostopna na: https://www.zvkds.si/vloge). Pisna utemeljitev naj vključuje navedbo EID, režima in predpisa (naziv akta ter sklic na navedbo v Ur. l. RS) iz Registra nepremične kulturne dediščine (https://geohub.gov.si/ghapp/iskd), ter naj bo skladna z njihovo vsebino ter pridobljenimi kulturnovarstveni pogoji.</p>
	Pisna utemeljitev:

ZIMI- OCENA NEIZVEDLJIVOSTI PRILAGODITEV

	Dokazila za izkazovanje neizvedljivosti: <ul style="list-style-type: none">– Priloga 1...– Priloga 2...– Priloga <i>n</i>...
	Kako in do kakšne mere se zagotavlja enakovreden dostop do blaga in storitev kljub neizvedbi prilagoditve:

Izjava o resničnosti in točnosti podatkov:

S podpisom potrjujem, da so vsi podatki in navedbe v tem dokumentu resnični, točni ter temeljijo na razpoložljivih dejstvih v času priprave dokumenta, ter da se zavedam kazenske in materialne odgovornosti v primeru navajanja neresničnih podatkov.

Kraj in datum:

Ime in priimek (fizična oseba) / ime in priimek
odgovorne osebe pravne osebe in žig:

Podpis:

NAVEDBA KAZENSKIH DOLOČB ZAKONA O IZENAČEVANJU MOŽNOSTI INVALIDOV (ZIMI):

O prekrških zaradi kršitve pri dostopnosti do blaga in storitev, ki so na voljo javnosti odloča tržna inšpekcija, o prekrških zaradi kršitev prilagoditve objektov v javni rabi pa gradbena inšpekcija. po 36. členu ter 37.č členu se:

- Z globo od 2.500 do 40.000 eurov kaznuje za prekršek domača ali tuja pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če invalidu ne zagotovi dostopnosti do blaga in storitev, ki so na voljo javnosti v skladu z 8. členom ZIMI.
- Z globo od 250 do 2.500 eurov kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, če invalidu ne zagotovi dostopnosti do blaga in storitev, ki so na voljo javnosti v skladu z 8. členom ZIMI. Z enako globo se kaznuje odgovorna oseba državnega organa, organov samoupravne lokalne skupnosti, izvajalcev javnih pooblastil in izvajalcev javne službe, ki stori navedeni prekršek.
- Z globo od 2.500 do 40.000 eurov kaznuje za prekršek pravna oseba, ki v skladu z drugim odstavkom 9. člena ZIMI ni prilagodila objekta ali dela objekta v javni rabi.
- Z globo od 1.500 do 30.000 eurov kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v skladu z drugim odstavkom 9. člena ZIMI ni prilagodil objekta ali dela objekta v javni rabi.
- Z globo od 250 do 2.500 eurov kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, ki v skladu z drugim odstavkom 9. člena ZIMI ni prilagodil objekta ali dela objekta v javni rabi.
- Z globo od 250 do 2.500 eurov kaznuje posameznik, ki v skladu z drugim odstavkom 9. člena ZIMI ni prilagodil objekta ali dela objekta v javni rabi.